

Силабус курсу
Західноукраїнська проза ХХ століття

Освітній ступінь – бакалавр
Галузь знань: 01 Освіта / Педагогіка
Спеціальність: 014.01 Середня освіта (Українська мова і література)
Освітньо-професійна програма «Українська мова і література»
Кількість кредитів – 3
Рік підготовки, семестр – 4 рік, 1 семестр
Компонент освітньої програми: вибіркова
Дні занять: згідно з розкладом
Консультації: згідно з розкладом
Мова викладання: українська

Керівник курсу

	к. філол. н., доц. Бородіца Світлана Василівна
Контактна інформація	boroditsa_s@ukr.net

Опис дисципліни

Курс «Західноукраїнська проза ХХ століття» належить до дисциплін фахової підготовки філолога, що передбачає актуалізацію та поглиблення знань здобувачів вищої освіти про особливості розвитку західноукраїнської прози ХХ ст. у жанрово-стильовому розмаїтті і «шуванні нових шляхів» (В. Бобинський); перепрочитання прозопису західноукраїнських письменників під «знаком національної самобутності», націєконсолідуючої традиції та «розуміння свого призначення» (У. Самчук); систематизацію знань студентів про феномен «реабілітованої літератури», літературний ренесанс 20-х років ХХ ст., історичну белетристику, ідеологію «активного чину» та доктрину «державницької літератури» (Д. Донцов), естетичні горизонти західноукраїнської прози ХХ ст.; удосконалення аналізу прозового твору крізь призму найновіших літературознавчих підходів і методик та визначення ролі й місця окремого автора в літературному процесі; розвиток естетичного смаку читача.

Зміст дисциплін «Західноукраїнська проза ХХ століття» розроблено на основі відповідних положень щодо підготовки фахівців-філологів, норм та традицій вищої університетської освіти, а також профілю освітньої програми.

Навчальний контент

	Теми	Результати навчання
1	ТЕМА 1. ЖАНР РОМАНУ В УКРАЇНСЬКІЙ ЛІТЕРАТУРІ	Знати основні поняття та категорії жанрології; розглянути різновекторні підходи

		дослідження жанру роману в літературознавстві; реінтерпретувати тексти української літератури ХХ ст. у контексті жанру.
2	ТЕМА 2. СТАНОВЛЕННЯ ЖАНРУ РОМАНУ В ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКІЙ ЛІТЕРАТУРІ ПЕРШОЇ ПОЛОВИНИ ХХ СТ.	Характеризувати основні тенденції розвитку західноукраїнської прози першої половини ХХ ст. Знати специфіку західноукраїнського роману як жанрового різновиду, структуротвірні чинники художнього світу в ньому, інтертекстуальні взаємодії між текстами. Уміти тлумачити особистісні смисли та духовні інтенції західноукраїнських романістів у творенні ними художніх образів, новаторство авторів в моделюванні романної дійсності.
3	ТЕМА 3-4. ІСТОРИЧНИЙ ДИСКУРС ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКОЇ ПРОЗИ ПЕРШОЇ ПОЛОВИНИ ХХ СТОЛІТТЯ	Уміти визначати найхарактерніші особливості літературного процесу цього історичного періоду та ознаки індивідуального стилю митця на основі розгляду жанрово-стильової своєрідності історичних творів, через зіставлення реального факту і вимислу (домислу) в них, аналіз системи персонажів і оповідних форм. Знати структурні особливості історичних романів і повістей Р. Купчинського, Б. Лепкого, О. Назарука, Ю. Опільського, С. Ордівського, А. Чайковського.
4.	ТЕМА 5. ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКА ФЕМІННА ПРОЗА ХХ СТОЛІТТЯ	Знати особливості еволюції української, зокрема західноукраїнської, жіночої літературної традиції, основні ознаки жіночого письма, жанрові модифікації і типологію жіночих образів у західноукраїнській фемінній прозі ХХ ст. Знати зміст художніх текстів О. Кобилянської,

		Ірини Вільде, Наталени Королевої, Катрі Гриневичевої, Галини Журби, Дарії Віконської для з'ясування жанру, проблематики та ідейно-тематичних аспектів. Уміти оцінювати аналізовані твори в контексті літературних явищ доби з погляду найновіших літературознавчих підходів; бути обізнаними з літературно-критичними джерелами до теми.
5	ТЕМА 6. ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКА МОДЕРНІСТСЬКА ПРОЗА XX СТОЛІТТЯ	Систематизувати критично-аналітичні матеріали про прозову творчість західноукраїнських письменників-модерністів; простежити вплив позалітературних (культурних, біографічних, суспільно-історичних) чинників на формування їхнього художнього мислення. З'ясувати жанрові домінанти прози В. Гжицького, Ю. Косача, Б. Харчука, М. Яцківа. Уміти визначати місце й роль митця в літературному процесі доби.

Формування програмних компетентностей

Індекс в матриці ОП	Програмні компетентності
ЗК 08	Науково-дослідницька. Здатність виконувати навчально-дослідні завдання; володіння науково-дослідними методами відповідного фахового спрямування. Критична обізнаність та інтелектуальна чесність.
ФК 03	Літературознавча. Знання про основні тенденції розвитку і своєрідність літературного процесу, зміст естетичних теорій, методів, напрямів, стилів і жанрів української літератури, історії зарубіжної літератури, фольклору. Розуміння основних проблем теорії літератури: література та дійсність, генезис і функція літератури, зміст і форма в літературі, критерій художності, літературний

	<p>процес, літературний стиль, художній метод в літературі; проблем поетики: образ, ідея, тема, поетичний рід, жанр, композиція, поетична мова, ритм, вірш, фоніка в їх стильовому значенні. Здатність використовувати в професійній діяльності системні знання про основні періоди розвитку літератури, що вивчається, від давнини до ХХІ століття, еволюцію напрямів, жанрів і стилів, чільних представників та художні явища, а також знання про тенденції розвитку світового літературного процесу та української літератури.</p>
ФК 06	<p>Літературознавчо-критична. Здатність осмислювати мистецтво слова як систему систем.</p>
ПРН 1	<p>Дослідницький. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати. Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних інноваційних методів. Інтерпретувати твори української та зарубіжної художньої літератури й усної народної творчості, визначати їхню специфіку й місце в літературному процесі. Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів. Знання основних бібліографічних показників і пошукових систем, володіння прийомами бібліографічного опису різних джерел; сучасними методами і прийомами обробки інформації в галузі професійної діяльності. Мати навички участі в наукових та / або прикладних дослідженнях у галузі філології.</p>

Літературні джерела

1. Андрусів С. Модус національної ідентичності: львівський текст 30-х років ХХ ст. Тернопіль: Джура; Львів: Львівський національний університет ім. І. Франка, 2000. 340 с.
2. Баран Є. Українська історична проза другої половини ХІХ – початку ХХ століття і Орест Левицький. Львів: Логос, 1998. 144 с.
3. Бернадська Н.І. Український роман: теоретичні проблеми і жанрова еволюція. Київ: Академвидав, 2004. 368 с.
4. Бовсунівська Т. Жанрові модифікації сучасного роману. Харків: Вид-во «Діса плюс», 2015. 368 с.

5. Бовсунівська Т. Теорія літературних жанрів. Київ: КНУ, 2008. 520 с.
6. Герменевтика і проблеми літературознавчої інтерпретації / Р. Т. Гром'як та ін.; ред. Р. Т. Гром'як. Тернопіль: Редакційно-видавничий відділ ТНПУ, 2006. 285 с.
7. Гром'як Р. Давнє і сучасне: вибрані статті з літературознавства. Тернопіль: Лілея, 1997. 272 с.
8. Гуляк А. Становлення українського історичного роману. Київ: Міжнар. фін. агенція, 1997. 293 с.
9. Гундорова Т. Реалізм і неоромантизм в українській літературі початку ХХ ст. (Теоретико-методологічний аспект). *Проблеми історії та теорії реалізму української літератури ХІХ - початку ХХ ст.: зб. наук. праць*. Київ: Наукова думка, 1991. С. 166-191.
10. Історія української літератури ХХ століття: підруч. для студ. гуманіт. спец. вузів: у 2 кн. / ред. В. Г. Дончик. Київ: Либідь, 1998. Кн. 2: Друга половина ХХ століття / В. П. Агеєва та ін. 456 с.
11. Копистянська Н. Жанр, жанрова система у просторі літературознавства. Львів: ПАІС, 2005. 367 с.
12. Кучма Н.З. Літературна критика в Західній Україні 20-30-х рр. ХХ ст. Тернопіль, 2004. 232 с.
13. Літературознавчий словник-довідник / ред. Р. Т. Гром'як та ін. Київ: Академія, 1997. 752 с. (Nota bene).
14. Мафтин Н. Західноукраїнська та еміграційна проза 20-30-х років ХХ століття: парадигма Реконкісти: монографія. Івано-Франківськ: ВДВ ЦІТ Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, 2008. 356 с.
15. Моклиця М. Основи літературознавства. Тернопіль: Підручники і посібники, 2002. 192 с.
16. Поліщук Я. Література як геокультурний проект. Київ: Академвидав, 2008. 302 с.

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються нижчим балом (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату через поважні причини.
- **Політика щодо академічної доброчесності:** списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т. ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань під час заняття.
- **Політика щодо відвідування:** відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн режимі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується таким чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Теми 1-6 – усне опитування, тести, завдання	90
Есе (теми 1-6)	10

До силабусу також готуються матеріали навчально-методичного комплексу:

- 1) Навчальний контент (конспекти лекцій)
- 2) Тематика та зміст практичних робіт
- 3) Завдання для підсумкового контролю (залікові питання)
- 4) Електронне навчання в системі MOODLE